

Hvordan definerer undersøkelsen antisemittisme og muslimfiendtlighet?

Antisemittisme kan defineres som fiendtlige holdninger og handlinger rettet mot jøder eller det som oppfattes som «jødisk», basert på bestemte forestillinger om jøder. Disse forestillingene har en lang historie i Europa og omfatter et bredt spekter av ideer, til dels er de også innbyrdes motstridende. Et fellestrekk er at de tillegger jøder som kollektiv iboende (primært) negative karaktertrekk. Det er visse elementer som går igjen - eksempler på slike er troen på at jøder utgjør et fremmed og fiendtlig element i fellesskapet, og at de utgjør en trussel mot samfunnet.

Muslimfiendtlighet kan defineres som utbredte negative fordommer samt handlinger og praksiser som angriper, ekskluderer eller diskriminerer mennesker på bakgrunn av at de er eller antas å være muslimer. Negative forestillinger om islam og muslimer har røtter til ulike historiske perioder, som middelalderens religiøst funderte fiendebilder og koloniale fremstillinger av muslimer som underlegen rase. Like fullt har fenomenet økt betydelig i omfang gjennom de siste tiårene.

Det finnes mange forskjeller mellom antisemittisme og muslimfiendtlighet. Eksempler på slike er antisemittismens dype historiske røtter og dens rolle i forfølgelsene som kulminerte i folkemordet på de europeiske jødene under andre verdenskrig. Også innholdet i en del av fordomskonstruksjonene har klare forskjeller. Samtidig er det noen paralleller på tvers av historien, for eksempel i frykten for at minoriteten har skjulte hensikter om å overta samfunnet. Et strukturelt fellestrekk mellom antisemittiske og muslimfiendtlige forestillinger er at de tillegger jøder og muslimer iboende, negative karaktertrekk. Den foreliggende undersøkelsen viser at antisemittisme og muslimfiendtlighet også er beslektede fenomener gjennom forbindelsen til fremmedfrykt.